

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-15885/2023-ERU

V Ostravě dne 21. července 2025

Č. j. 15885-6/2023-ERU

USNESENÍ

Energetický regulační úřad (ERÚ) jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění do 31. prosince 2024, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-15885/2023-ERU podle § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, v návaznosti na § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **ENERGY Ústí nad Labem, a.s.**,

se sídlem Žukovova 100/27, Střekov, 400 03 Ústí nad Labem, IČO: 255 40 971

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění účinném do 31. prosince 2023 (dále jen „zákon o cenách“), rozhodl

t a k t o :

Správní řízení vedené s obviněným z přestupku, společností **ENERGY Ústí nad Labem, a.s.**, se sídlem Žukovova 100/27, Střekov, 400 03 Ústí nad Labem, IČO: 255 40 971 (dále jen „účastník řízení“), pod sp. zn. OSR-15885/2023-ERU, pro podezření ze spáchání **přestupku podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách**, kterého se měl dopustit jakožto prodávající tým, že v cenové lokalitě „Ústí nad Labem – Střekov“ požadoval po odběratelích tepelné energie prostřednictvím vystavených dokladů výslednou cenu tepelné energie za rok 2020, jejíž výše nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen tepelné energie, když v rozporu s bodem (1.1) ve spojení s bodem (2.5) Cenového rozhodnutí ERÚ č. 5/2018 ze dne 6. listopadu 2018, kterým se mění cenové rozhodnutí ERÚ č. 2/2013, k cenám tepelné energie, ve znění cenového rozhodnutí ERÚ č. 4/2015 (dále jen „cenové rozhodnutí“), nevycházela z výsledné kalkulace předložené ERÚ dne 29. března 2023 a neobsahovala tedy skutečně uplatněné ekonomicky oprávněné náklady, kdy nadto ani předložená kalkulace výsledné ceny tepelné energie nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen tepelné energie, když v rozporu s bodem (1.1) a (1.3) cenového rozhodnutí obsahovala ekonomicky neoprávněný náklad v položce „Ekologie (emise, odpady)“ ve výši [REDAKCE] za nákup [REDAKCE] emisních povolenek, přestože účastníku řízení tento náklad v roce 2020 vůbec nevznikl

se v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky

z a s t a v u j e,

neboť spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo účastníku řízení prokázáno.

O d ů v o d n ě n í

I. Průběh správního řízení

- [1] ERÚ převzal do správního spisu dne 27. září 2023 podklady zajištěné v rámci vedeného šetření cen tepelné energie uplatněných v letech 2020 – 2022 v cenové lokalitě „Ústí nad Labem – Střekov“ pod sp. zn. 00667/2023-ERU, o čemž vyhotovil téhož dne Záznam o vložení do spisu, č. j. 15885-2/2023-ERU.

- [2] Po vyhodnocení všech skutečností zjištěných při provedeném šetření ERÚ zahájil s účastníkem řízení ve smyslu § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na § 46 správního řádu řízení o přestupku podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, a to dne 2. října 2023 doručením Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 27. září 2023, č. j. 15885-3/2023-ERU.
- [3] Dne 28. listopadu 2023 ERÚ obdržel vyjádření účastníka řízení k podkladům pro vydání rozhodnutí.
- [4] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto usnesení, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 výše uvedeného zákona.

II. Popis skutkového stavu a právní hodnocení

- [5] Účastník řízení je právnickou osobou – obchodní společností, a to konkrétně akciovou společností, která vznikla dne 5. října 1998 a je zapsaná ve Veřejném rejstříku vedeném u Krajského soudu v Ústí nad Labem oddíl 1172, vložka B.
- [6] Účastník řízení v roce 2020 podnikal na území města Ústí nad Labem na základě udělené licence na výrobu tepelné energie č. 310100662 a licence na rozvod tepelné energie č. 320100661.
- [7] Podle údajů z výkazu „Výkaz 31, 32-CL: Výkaz cenové lokality“ za rok 2020 ze dne 21. dubna 2021 (č. j. 15885-5/2023-ERU) účastník řízení vykazoval v rámci činnosti výroba a rozvod tepelné energie jednu cenovou lokalitu, která byla předmětem šetření ERÚ. Účastník řízení ve výkaze uvedl, že dodává tepelnou energii do [REDAKCE] odběrných míst [REDAKCE] odběratelů. V cenové lokalitě kalkuloval průměrnou výslednou cenu tepelné energie pro jednu úroveň předání „z primárního rozvodu CZT“ v jednotkové výši [REDAKCE] Kč/GJ. Účastník řízení dodal odběratelům celkem [REDAKCE] GJ a [REDAKCE] GJ tepelné energie vykázal jako vlastní spotřebu. V rámci předloženého výkazu účastník řízení uvedl v části „Kalkulační vzorec ceny tepelné energie“ údaje zachycené v Tabulce č. 1.
- [8] Na základě žádosti ERÚ ze dne 14. března 2023, č. j. 00667-6/2023-ERU, účastník řízení předložil kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2020 pro dotčenou cenovou lokalitu (č. j. 15885-2/2023-ERU), kdy údaje z kalkulace zachycuje Tabulka č. 2.
- [9] V rámci vedeného řízení o přestupku účastník řízení k předloženým kalkulacím průměrné výsledné ceny tepelné energie za rok 2020 uvedl (č. j. 15885-4/2023-ERU), že ERÚ „...byla administrativním nedopatřením předložena nesprávná výsledná kalkulace...“ (pozn. ERÚ pro tento skutek je vedeno řízení o přestupku sp. zn. OSR-05137/2024-ERU). Účastník řízení dále uvedl, že „...pravidelně provádí výslednou kalkulaci ceny tepelné energie tak, aby v souladu s právními předpisy mohl porovnat, zdali předběžně kalkulované náklady odpovídají nákladům skutečně vynaloženým. Díky tomu může posoudit, jestli požadovaná cena tepelné energie koreluje s podmínkami věcného usměrňování v tom smyslu, že cenu tvoří neoprávněné nákladové položky. Jinými slovy, účastník řízení důsledně dbá o to, aby cena požadovaná po odběratelích byla pro ně spravedlivá. Účastník řízení proto předkládá ERÚ správnou výslednou kalkulaci ceny tepelné energie pro rok 2020, která již neobsahuje náklady na nákup emisních povolenek. Dle přesvědčení účastníka řízení lze i z předloženého podkladu dovodit, že bez této nákladové položky (omylem zahrnuté do materiálu původně poskytnutého ERÚ) je možné dospět k výsledné ceně zcela reálně odpovídající sjednaným cenám (s přihlédnutím k přiměřenému zisku, případně postupu dle bodu 3.7 cenového rozhodnutí)“. Přílohu vyjádření účastníka řízení tvořila rovněž kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2020 pro dotčenou cenovou lokalitu, kdy údaje v ní uvedené jsou zachyceny v Tabulce č. 3.

Tabulka č. 1

Položka	[Kč]
Palivo	
Elektrická energie	
Technologická voda	
Ostatní proměnné náklady	
Proměnné náklady	
Mzdy a zákonné pojištění	
Opravy a údržba	
Odpisy	
Nájemné	
Výrobní režie	
Správní režie	
Ostatní externí náklady	
Stálé náklady	
Zisk	
Stálé náklady a zisk	
Celkem náklady a zisk	
Množství tepelné energie	
Cena TE bez DPH	

Tabulka č. 2

Položka	[Kč]
Palivo	
Technologická voda	
Ekologie (emise, odpady)	
Popeloviny	
Ostatní proměnné náklady	
Proměnné náklady	
Mzdy a zákonné pojištění	
Opravy a údržba	
Odpisy	
Nájemné	
Výrobní režie	
Správní režie	
Ostatní externí náklady	
Stálé náklady	
Množství tepelné energie	
Cena TE bez DPH	

Tabulka č. 3

Položka	[Kč]
Palivo	
Technologická voda	
Ekologie (emise, odpady)	
Popeloviny	
Ostatní proměnné náklady	
Proměnné náklady	
Mzdy a zákonné pojištění	
Opravy a údržba	
Odpisy	
Nájemné	
Výrobní režie	
Správní režie	
Ostatní externí náklady	
Stálé náklady	
Množství tepelné energie	
Cena TE bez DPH	

- [10] Z účastníkem řízení předloženého dokumentu nazvaného „Soupis dodávek tepla 2020“ (založeno pod č. j. 15885-2/2023-ERU) je patrné, že účastník řízení v rámci dotčené cenové lokality dodával tepelnou energii celkem [redacted] odběratelům do [redacted] odběrných míst. Celkové dodané množství tepelné energie jednotlivým odběratelům činilo [redacted] GJ. Z téhož dokumentu je pak patrné, že účastník řízení vyúčtoval jednotlivým odběratelům dodávku tepelné energie za rozdílně jednotkové ceny, konkrétně za ceny [redacted]. Celkové výnosy za dodávku tepelné energie odběratelům činily [redacted].

III. Právní hodnocení

- [11] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [12] Podle § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [13] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a zákon o cenách. Oba jmenované zákony byly novelizovány v mezidobí od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení.
- [14] S ohledem na § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal ustanovení uvedených zákonů a jejich novelizovaných znění (zejména pak znění zákona o cenách účinného od 1. ledna 2025) a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení (§ 6 odst. 1), taktéž jeho trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku [§ 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách účinného do 31. prosince 2023 a § 16 odst. 1 písm. c) zákona o cenách účinného od 1. ledna 2025]. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy byl přestupek spáchán (okamžik vyúčtování – požadování ceny za dodávku tepelné energie v cenové lokalitě za kalendářní rok), tj. zákona o cenách účinného do 31. prosince 2023.
- [15] Podle § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ERÚ (i) vykonává působnost při uplatňování, regulaci, sjednávání a kontrole cen v oblasti energetiky, (ii) vydává právní předpisy pro regulaci, sjednávání a kontrolu cen v oblasti energetiky a (iii) vydává rozhodnutí o regulaci cen včetně pravidel pro klíčování nákladů, výnosů a hospodářského výsledku regulovaných a neregulovaných činností.
- [16] Přestupku ve smyslu § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající dopustí tím, že sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle ust. § 6 odst. 1 téhož zákona.
- [17] Z § 6 odst. 1 zákona o cenách vyplývá, že věcné usměrňování cen spočívá ve stanovení podmínek cenovými orgány pro sjednání cen. Těmito podmínkami se rozumí vymezení (i) maximálního rozsahu možného zvýšení ceny zboží ve vymezeném období, nebo (ii) maximálního podílu, v němž je možné promítnout do ceny zvýšení cen určených vstupů ve vymezeném období, nebo (iii) závazného postupu při tvorbě ceny nebo při kalkulaci ceny, včetně zahrnování přiměřeného zisku do ceny.
- [18] K provedení § 6 zákona o cenách v energetických odvětvích vydává ERÚ cenová rozhodnutí. V případě, kdy správní orgán posuzoval dodržování cenových předpisů u účastníka řízení za rok 2020, bylo účinné Cenové rozhodnutí ERÚ č. 2/2013, k cenám tepelné energie, ve znění Cenového rozhodnutí ERÚ č. 4/2015 a Cenového rozhodnutí ERÚ č. 5/2018.
- [19] Zákon o cenách v § 2 odst. 7 písm. a) stanovuje, že za ekonomicky oprávněné náklady se považují náklady pořízení odpovídajícího množství přímého materiálu, mzdové a ostatní osobní náklady, technologicky nezbytné ostatní přímé a nepřímé náklady a náklady oběhu. Dále tento zákon v témže ustanovení stanovuje, že při posuzování ekonomicky oprávněných nákladů se vychází z dlouhodobě obvyklé úrovně těchto nákladů v obdobných ekonomických činnostech s přihlédnutím k zvláštnostem daného zboží. Zvláštnosti daného zboží přitom reflektuje právě výše zmíněné cenové rozhodnutí.

- [20] Podle bodu (1.1) cenového rozhodnutí se ceny tepelné energie regulují způsobem věcného usměrňování cen, přičemž do ceny tepelné energie lze v kalendářním roce promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty podle jiného právního předpisu.
- [21] Podle bodu (1.3) cenového rozhodnutí se ekonomicky oprávněnými náklady v ceně tepelné energie rozumí ekonomicky oprávněné náklady (podle § 2 zákona o cenách) nezbytné pro výrobu anebo rozvod tepelné energie v kalendářním roce, které vycházejí z účetnictví dodavatele tvořeného v souladu s Českými účetními standardy podle jiného právního předpisu, jímž je zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Zároveň jsou v Příloze č. 1 cenového rozhodnutí uvedeny podmínky pro uplatnění některých ekonomicky oprávněných nákladů v ceně tepelné energie.
- [22] Správní orgán v rámci správního řízení zjistil a prokázal, že účastník řízení je právnickou osobou a zároveň byl v roce 2020 výrobcem a dodavatelem tepelné energie v cenové lokalitě „Ústí nad Labem – Střekov“, přičemž povaha jeho činnosti spočívala právě ve výrobě a dodávce (tedy prodeji) tepelné energie. Z uvedeného tedy vyplývá, že vůči svým odběratelům účastník řízení vystupoval jako prodávající.
- [23] Správní orgán na základě zajištěných podkladů zjistil, že účastník řízení ERÚ předložil postupně různé kalkulace ceny tepelné energie, kdy je potřeba dodat, že se vždy jednalo o kalkulaci ceny průměrné v cenové lokalitě.
- [24] ERÚ s účastníkem řízení zahájil řízení o přestupku, jehož předmětem bylo v části uplatnění nákladu za emisní povolenky v ceně tepelné energie, jako nákladu, který účastníkovi řízení v daném kalendářním roce nevznikl. ERÚ řízení zahájil na základě prvních dvou předložených kalkulací výsledné ceny tepelné energie (Tabulka č. 1 a Tabulka č. 2) a původních vyjádření účastníka řízení v rámci provedeného neformálního šetření ceny tepelné energie, kdy se důvodně domníval, že účastník řízení skutečně v ceně tepelné energie uplatnil náklad za emisní povolenky, který mu nemohl vzniknout, neboť emisní povolenky za rok 2020 nikdy v souladu s dotčenými právními předpisy nevyřadil.
- [25] Účastník řízení však v průběhu řízení o přestupku předložil ERÚ jinou verzi kalkulace výsledné ceny tepelné energie, z níž vyplývá, že náklad za emisní povolenky v ceně tepelné energie, resp. v její kalkulaci uplatněn nebyl. Původně předkládané kalkulace účastník řízení označil za nesprávné, předložené ERÚ v důsledku administrativního pochybení.
- [26] Vzhledem ke skutečnosti, že ze strany ERÚ neproběhla cenová kontrola, ale s ohledem na možný zánik odpovědnosti za spáchání přestupku bylo přímo zahájeno řízení o přestupku, nebyly ze strany ERÚ před zahájením řízení vyžádány všechny potřebné podklady, ze kterých by bylo možno dovodit účelovost tvrzení účastníka řízení stran pravdivosti předkládaných kalkulací, kdy předně nebyly vyžádány kalkulace všech uplatněných cen tepelné energie. Z předložených podkladů je totiž patrné, že účastník řízení uplatnil vůči odběratelům různé jednotkové ceny tepelné energie, avšak není možno nade vší pochybnost určit, zda se jednalo o ceny individuální ve smyslu bodu (3.7) cenového rozhodnutí (viz vyjádření účastníka řízení v rámci řízení o přestupku) či se jednalo o dobrovolné snížení výnosů účastníka řízení poskytnutím blíže nespecifikovaných „slev“ z kalkulované ceny tepelné energie (viz předložená kalkulace založená pod č. j. 15885-2/2023-ERU). Nezajištěním vyúčtování tepelné energie jednotlivým odběratelům tepelné energie nelze ověřit skutečné výnosy z dodávky tepelné energie a tyto přiřadit jedné z předkládaných kalkulací ceny tepelné energie, resp. některou z předložených kalkulací označit za nejvěrohodnější, tedy za kalkulaci, z níž skutečně vycházela uplatněná výsledná cena tepelné energie. Výnosy podle předloženého soupisu dodávek neodpovídají uplatněným nákladům a zisku v kalkulacích výsledné ceny tepelné energie, aniž by nebylo nutno počítat s hypotetickou ztrátou kalkulovanou v účastníkem řízení neuvedené položce „Zisk“.
- [27] Pravdivost předkládaných podkladů ze strany účastníka řízení správní orgán řeší v samostatném řízení o přestupku vedeném pod sp. zn. OSR-05137/2024-ERU, avšak v řízení o přestupku podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách není schopen z důvodu nedostatku podkladů konstatovat porušení příslušných cenových předpisů, a to ani ve vztahu k potenciálně uplatněnému ekonomicky neoprávněnému nákladu

za emisní povolenky ani ve vztahu k možnému porušení bodu (2.5) cenového rozhodnutí, tj. podezření, že účastník řízení uplatnil vůči svým odběratelům cenu tepelné energie, která nevycházela z kalkulace výsledné ceny tepelné energie vytvořené v souladu s cenovými předpisy.

- [28] Nezanedbatelnou se rovněž jeví skutečnost, že účastník řízení sice v původně předkládaných kalkulacích výsledné ceny tepelné energie uplatňoval náklad za emisní povolenky, zároveň však kalkuloval ztrátu v položce „Zisk“ ve výši převyšující tento náklad. Už tato skutečnost zakládá důvodnou pochybnost, zda účastník řízení náklad za emisní povolenky ve výsledné ceně tepelné energie za rok 2020 skutečně uplatnil.
- [29] Správní orgán má tedy za to, že spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému prokázáno a rozhodl o zastavení řízení podle § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky.

Poučení

Proti tomuto usnesení lze podat rozklad v souladu s § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení usnesení, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené usnesení připraveno k vyzvednutí. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Lukáš Kugler, v.r.
oprávněná úřední osoba
Odbor sankčních řízení

Obdrží: ENERGY Ústí nad Labem, a.s., prostřednictvím JUDr. et Mgr. Tomáše Sequense, advokáta